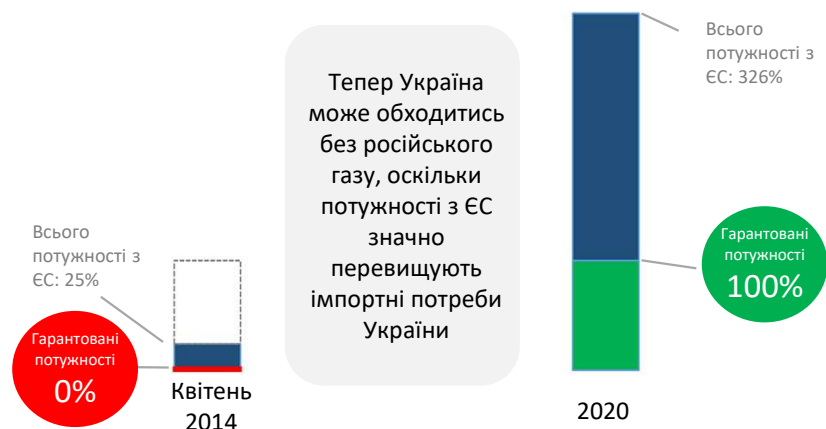

Відхід від прірви

Безпека постачання: Імпортні потужності з ЄС у % від імпортних потреб України

Ціна: Ми допомогли уникнути набагато вищих цін для українських споживачів

- Середньозважена ціна для побутових споживачів, яку вдалося уникнути в квітні 2014-2019 рр. = 414 \$/'000м³* (фактична ціна для побутових споживачів в цей же період = 145 \$/'000м³)
- Середня ефективна ціна імпорту**, яку вдалося уникнути в квітні 2014-2019 рр. = 1602 \$/'000м³ (фактична середня ціна імпорту в цей же період = 264 \$/'000м³)

*- середньозважене значення собівартості видобутку газу УГВ та ефективної контрактної ціни Газпрому (з урахуванням витрат «бери-або-плати») відповідно до співвідношення власного видобутку та імпорту газу для забезпечення потреб населення.

** - з урахуванням включення витрат на платежі по зобов'язаннях «бери-або-плати» та ефективної контрактної ціни газу Газпрому в розрахунок середньої ціни

Транзит: Додаткова виручка від транзиту (≈маржинальному прибутку), яку ми забезпечили за 2014-2024 роки:

\$ 13 млрд

- Компенсація відповідно до рішення Стокгольмського арбітражу по Транзитному контракту 2009 року = \$ 5,0 млрд
- Гарантована (на основі умови “транспортуй або плати”) виручка по новому транзитному контракту на 2020-2024 = \$ 7,15 млрд
- Додаткова транзитна виручка від реверсних потоків газу з ЄС = \$ 0,74 млрд

Ми змінили ситуацію таким чином, що гроші йдуть з Росії в Україну, а не навпаки

Джерела:

- ТОВ «Оператор ГТС України», внутрішні дані НАК «Нафтогаз України», оцінки та розрахунки команди НАК «Нафтогаз України», відповідальні за Стокгольмський Арбітраж
- <https://naftogaz.com/www/3/nakweb.nsf/0/8DC988FB4457C8F7C22584DD005D21A3?OpenDocument>
- Річний звіт Нафтогазу за 2019, Транзит газу с. 44-47, https://www.naftogaz.com/files/Zvity/Naftogaz_2019-UA.pdf
- Наявні транспортні потужності для імпорту газу з ЄС станом на січень 2014, Річний звіт НАК «Нафтогаз України» за 2015-й рік, с. 30 (укр. версія), <https://www.naftogaz.com/files/Zvity/Naftogaz-Annual-report-2015.pdf>
- https://www.vitrenkolibrary.com/wp-content/uploads/2021/01/Updated_NV_calculations_UKR-2.pdf

Відхід від прірви: Безпека постачання

Ми позбулися критичної залежності від поставок Газпрому, і без жодних поступок Путіну змогли забезпечити поставки газу для українських споживачів

“Ну і що з того?”

- Забезпечено тепло в українських будинках, без переривання транзиту газу в країни ЄС.
- Промисловість може працювати: забезпечені робочі місця та внесок в ВВП
Якщо б цього не сталося: або на колінах перед Путіним ми би домовлялися про обмін незалежності на газ, або деякі регіони України героїчно намагалися би прожити холодні зими без опалення, тоді як інші регіони слідували би шляхом сепаратистів, підтримуваних Росією, - так званих «народних республік» у Східній Україні.
- Захищено гідність українців, нижчий рівень суверенного ризику, престиж – оскільки ми вже не залежимо критично від російського газу.
- Приклад зими 2014/2015, коли Росія втратила \$ 5-6 млрд на марних спробах заблокувати поставки газу з ЄС до України, показує, що такі поставки покращують безпеку постачання для України навіть незважаючи на те, що по суті це реверс «російського газу», який потрапив в ЄС.
- У випадку переривання транзиту «російського газу» через Україну в ЄС потоки газу в країнах ЄС будуть реорганізовані, і Україна буде спроможна отримати газ з інших доступних в ЄС джерел.
- Європейські компанії отримали змогу уникнути штрафів за потенційний недобір газу по «бери-або-плати» в своїх контрактах через продаж газу для України.

Кількісний ефект

- Імпорتنих потужностей з ЄС було достатньо для покриття ~25% імпортних потреб України в 2014 році та 326% в 2020 (в т.ч. за рахунок гарантованих потужностей – 0% в 2014 та 100% в 2020).
- Зменшення «прихованих» субсидій призвело до зменшення неефективного споживання та менших витрат для Державного Бюджету:
  - Сума прямих та прихованих субсидій зменшилась з 24% від доходів Державного бюджету в 2014 році до 5% в 2019 році.
  - Майже двократне зменшення споживання газу побутовим сегментом в 2014-2019 роках.
- Збільшення видобутку газу – в середньому на 2,2% за рік в 2016-2018.
- Імпорт газу з Росії зменшився з 26 млрд куб.м в 2013 до 0 в 2016-2019 роках.

Джерела:

- <https://www.interfax.ru/business/430933>
- Наявні транспортні потужності для імпорту газу з ЄС станом на січень 2014, Річний звіт НАК «Нафтогаз України» за 2015-й рік, с. 30 (укр. версія), <https://www.naftogaz.com/files/Zvity/Naftogaz-Annual-report-2015.pdf>
- ТОВ «Оператор ГТС України», внутрішні дані НАК «Нафтогаз України», оцінки та розрахунки команди НАК «Нафтогаз України», відповідальної за Стокгольмський Арбітраж
- <https://www.naftogaz.com/www/3/nakweb.nsf/0/4629AEBBDD8E11CCCC2257F1D0025352E?OpenDocument&Expand=1.4&>
- Дані Міністерства Соціальної Політики України, Державної Казначейської Служби України
- <https://naftogaz-europe.com/article/ua/spivvidnoshennjavikoristannjataimportuqazuvukraini19912018ukr> <https://naftogaz-europe.com/article/ua/NaturalGasSuppliestoUkraine>

Відхід від прірви: Ціна

Ми допомогли уникнути набагато вищих цін для українських споживачів (та/або витрат Державного Бюджету, якщо би держава покривала частину вищих цін)

“Ну і що з того?”

- Споживачі платили менше за газ, таким чином витрачаючи більше грошей на інші потреби
- Та/або в Державному Бюджеті залишалося більше грошей на оборону, соціальні видатки, медицину тощо.
- Більш прогнозовані та менші ціни для промислових споживачів.
- Більш конкурентоспроможна економіка – економічне зростання та, знову ж, більше грошей для Державного Бюджету
- Гідність українців захищена (ми довели, що Україна переплачувала за російський газ, всупереч завіренням Росії, що вона субсидувала Україну)
- Ми зробили внесок у зменшення цін на газ на ринку ЄС.
- Більше грошей для інвестицій в видобуток газу/енергетичну незалежність (через менші тарифи на транспортування в 2020-2024 роках порівняно з тарифами, які б були в разі відсутності транзиту газу).

Кількісний ефект

- Уникнення більшої ціни для побутових та промислових споживачів:
  - Середньозважена ціна для побутових споживачів, яку вдалося уникнути в квітні 2014-2019 рр. = 414 \$/’000м³ (фактична ціна для побутових споживачів в цей же період = 145 \$/’000м³)
  - Середня ефективна ціна імпорту, яку вдалося уникнути в квітні 2014-2019 рр. = 1602 \$/’000м³ (фактична середня ціна імпорту в цей же період = 264 \$/’000м³)
- Уникнення витрат для Нафтогазу:
  - Уникнення платежу за відібраний та неоплачений газ (за рахунок заліку вимог в арбітражі) = \$ 2.07 млрд
  - Ефект від перегляду цін в арбітражі = \$ 1.76 млрд
  - Економія на поставках газу з ЄС = \$ 2.90 млрд
  - Економія на сплаті штрафів по «бери-або-плати» (без відсотків) = \$ 73.2 млрд
- Поточна оптова ціна газу в Україні в 2,5 рази менше ціни, яка була би при застосуванні старої формули з контракту 2009 року.
- Менші тарифи на транспортування в 2020-2024 роках через досягнення домовленостей про продовження транзиту:
  - Тариф для споживачів в 2,4 рази менший порівняно з тарифом, який би був в разі відсутності транзиту газу
  - Тариф для видобувних компаній в 4 рази менший порівняно з тарифом, який би був в разі відсутності транзиту газу

Джерела:

- Рішення Арбітражного інституту Торгової палати м. Стокгольм у справі № V2014/129 за контрактом на транзит газу - https://www.naftogaz.com/files/media/Transit%20Award_Redacted.pdf
- Інфографіка з спецпроекту «Нафтогаз проти Газпрому» (https://www.vitrenkolibrary.com/wp-content/uploads/2021/01/Updated_NV_calculations_UKR-2.pdf)
- Внутрішні дані НАК «Нафтогаз України», оцінки та розрахунки команди НАК «Нафтогаз України», відповідальні за Стокгольмський Арбітраж.

Відхід від прірви: Транзит газу

Ми домоглися того, що Газпром заплатив більше за транзит газу, а також підписали новий транзитний контракт на 5 років

“Ну і що з того?”

- Життєво необхідна виручка для України: більше грошей для витрат Державного Бюджету на оборону, соціальні видатки, медицину тощо.
- Внесок в енергетичну безпеку для ЄС.
- Менше шансів, що Росія розпочне масштабну війну проти України.
- Захищено гідність українців (ми довели, що Газпром недоплачував за транзит).
- Репутація України як надійного та менш проблематичного партнера.
- Нижчий рівень суверенного ризику.
- Ми створили можливості для того, щоб заробити додаткову виручку від транзиту та зберігання газу, для того, щоб домогтися нижчої імпортової ціни в майбутньому.

Кількісний ефект

- Компенсація відповідно до рішення Стокгольмського арбітражу по Транзитному контракту 2009 року = \$ 5,0 млрд
- Гарантована (на основі умови “транспортуй або плати”) виручка по новому транзитному контракту на 2020-2024 = \$ 7,15 млрд
- Додаткова транзитна виручка від реверсних потоків газу з ЄС = \$ 0,74 млрд
- Платежі за транзит в січні 2020 року дорівнювали 33% від доходів Державного Бюджету України

Джерела:

- Річний звіт НАК «Нафтогаз України» за 2019 рік, с.44 -47 (українська версія),
- Інфографіка з спецпроекту «Нафтогаз проти Газпрому» (https://www.vitrenkolibrary.com/wp-content/uploads/2021/01/Updated_NV_calculations_UKR-2.pdf)
- Дані Державної Казначейської Служби України
- Внутрішні дані НАК «Нафтогаз України», оцінки та розрахунки команди НАК «Нафтогаз України», відповідальної за Стокгольмський Арбітраж